

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hónapra 240 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

HÁJDUFÖLD

Felelős szerkesztő
Vitéz KOLOS VÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. bereg utca 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal: Kossuth utca 3 szám
Telefon: 21-41

Féláru jegyszelvény olvasóinknak az Apollóban

A kormány több gazdasági tervet dolgozott ki a válság enyhítése érdekében

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök beszámolt az egységes pártban az egyhónapos parlamenti szünet alatt végzett munkáról

Korányi Frigyes pénzügyminiszter nyilatkozatot tett a kamatláb csökkentéséről

Budapest, március 31.
A keresztény kisgazda, földműves és polgári párt Pesthy Pál elnöklésével csütörtökön este értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, Zsitvay Tibor, Kenéz Béla,

Nagyfontosságú gazdasági tervezeteket készítet a kormány az egyhónapos parlamenti szünet alatt

Amikor egy hónappal ezelőtt — mondotta a miniszterelnök — elnapoltuk a Ház ülését, annak indoklásul azt hoztam fel elsősorban, hogy a kormánynak a költségvetés összeállításához időre van szüksége. A kormány ezt az időt elsősorban a költségvetés összeállítására használta fel és hogy ez nem volt könnyű feladat, azt nem szükséges bővebben megokolni. Azt hiszem, hogy a jövőhét folyamán a pénzügyminiszter a költségvetést a Ház elé terjesztheti s ezzel biztosítjuk azt is, hogy kellő időben törvényerőre emelhető legyen a költségvetés.

Erre az időre azonban szükségese volt a kormánynak azért is, mert több igen nagyfontosságú gazdasági tervezetet kellett előkészíteni. Ezek között első helyen emlitem meg a mezőgazdaság megsegítését célzó tervezetet azután a földterelrendezésre vonatkozó javaslat tervezetét, amelyek már olyan stádiumban vannak, hogy a jövőhéten végleges formát is ölthetnek. Ma a Házban az ellenzék felvetette azt a kérdést, vajon mit csinált a kormány ez alatt az egy hónap alatt. A kormánynak igenis szükséges volt erre az egy hónapra, hogy az ország érdekében teendő intézkedéseket előkészítse. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ez az idő nagyon rövid volt, úgyhogy csak megfizetett munkával tudtuk az intézkedéseket kellő formába önteni.

Remélem, hogy a jövő pártértekezleten ezeknek a tervezeteknek kész és végső alakját már be tudjuk mutatni és a párt tagjai hozzájárulhatnak a nagyfontosságú kérdésekhez. A Ház munkarendjéről az elnök napirendi indítványa tulajdonképpen teljes felvilágosítást ad arra vonatkozóan, hogy a költségvetési vita megkezdéséig milyen pendum az, ami az országgyűlés képviselőházára vár. A költségvetés letárgyalása után elsősorban az összeférhetlenségi törvény letárgyalását tartom kívánatosnak. Természetesen az összeférhetlenségi javaslatnak tör-

Korányi Frigyes, Karafiáth Jenő, Keresztes-Fischer Ferenc, Purgly Emil miniszterek és a párt tagjai közül igen sokan jelentek meg. A párt belső életét érintő ügyek elintézése után Károlyi miniszterelnök szólalt fel:

vényerőre való emelése nincs nap-hoz kötvé. Hogy ez a javaslat még a nyári szünet előtt tető alá kerüljön, ez mindannyiunk óhaja és azt hiszem, hogy az országban is megnyugvást fog kelteni, míg a tárgyalásnak öszre való halasztását ten-

A kamatterhek csökkentésén dolgozik állandóan a pénzügyminiszter

Korányi Frigyes pénzügyminiszter válaszolt ezután a felszólalásokra. Hangoztatta, hogy a sok nyomorúságot ő fokozottabban látja, mint a képviselők, vagy magánemberek, mert az ország minden részéről hozza érkeznek a panaszok. Nem igaz az, hogy a miniszterek nincsenek érintkezésben az éttel. Ő is látja a bajokat s ezeknek komolyságát. Kétségtelen, hogy a mai kamatterhek túlságosan magasak, azonban a kérdés nem az, hogy a kamatot egy vagy kétszázalékkal leszállítsák, mert sok emberen ez sem volna segítség. A magyar közvélemény, sajnos, még mindig nem értékelte teljesen a gazdasági válságot. Olyan lépésekben haladt előre eladósodásunk az utóbbi időben, ami megdöbbentő. Meg kell szünnie annak a hitnek, hogy a más pénzből úgy gazdálkodjunk, hogyha sikerül akkor jó és ha nem, akkor legfeljebb nem fizetünk. Eladósodásunk egyrésze,

denciózan a kormány és kormány-párt ellen használnák ki.

Felszólalások a kamatláb leszállítása érdekében

Létay Ernő köszönettel vette tudomásul a párt nevében a miniszterelnök kijelentéseit. Ezután a kamatláb leszállításának kérdésével foglalkozott. Birálta a Nemzeti Bank álláspontját és a kamatláb leszállítását sürgette.

Tóth Pál hangoztatta, hogy az átmeneti nehézségekben rendkívüli eszközökre van szükség a kamatláb leszállítása terén is.

mintegy négy milliárd pengő külföldi eredetű. A külföld természetesen Magyarországnak sem adott olcsóbb kölcsönt, mint általában a környező államoknak. Ezek a kamatok maguk és háromhónapos minisztersége alatt annak előkészítésén dolgozik, hogy a kamatokat leszállíthassa. Ez nagy munkát igényel. Hitelezőink különbözők, érzelmi momentumokkal nem lehet rájuk hatni és velük szemben bármikor a szerződésre és aláírásokra hivatkozhatnak. Igen nehéz meggyőzni őket arról, hogy a magas kamatok fizetése reánk nézve tarthatatlan állapotot jelent és hogy elégedjék meg a kamatok egy részével. Sikerült már őket bizonyos fokig belátásra bírni és reménye szerint rövid időn belül kedvező lesz e tárgyalásoknak az eredménye.

A kölcsönök másik része a pénzügyintézetek betéteiből származik. Ezek egyrészt a pénzpiac feszültsége óta a betevők kivonták és nekünk arra

kell törekednünk, hogy ez a folyamat ne folytatódjék, mert különben nehézségek állhatnak elő. A betétek kamatlába ma még meglehetősen magas, viszont ha nem engedjük a betevők izlésének megfelelő lábat érvényben maradni, akkor megint csak az a veszély fenyeget, hogy felmondják betéteiket.

Báró Korányi pénzügyminiszter beszéde további folyamán a kamatlétszállítás kérdésével foglalkozott és hangsúlyozta, hogy nem szabad egyedül az adósok szempontjából megítélni a pénzügyi helyzetet. A Nemzeti Bank bebizonyította, hogy neki is az a tendenciája, hogy a kamatlábat a lehetőség szerint gyors tempóban leszállítsa, hiszen 12 százalékról elég rövid idő alatt elérkeztünk 7 százalékra. Állandóan sürgeti a kamatláb leszállítását és azon lesz, hogy a Nemzeti Bank a kamatlábat is leszállíthassa, amennyire azt a bank vezetősége lelkismerete és felelősségérzete engedi.

A kereskedelmi miniszter az eredményes árszállításokról

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter beszámolt ezután arról, hogy milyen eredményeket ért el az elmúlt négy hét alatt az árszállítás kérdésében. Rámutatott arra, hogy a zsáknál 12, a pamutnál 15, az összes mezőgazdasági eszközöknél (ásó, lapát stb.) 10, a lenolajnál 21.4, a petróleumnál 24, a gázolajnál 13.4 százalékos ármérséklést sikerült elérni. Kijelentette, hogy tovább halad a megkezdett úton. Kérte a pártot, hogy ne kicsinyelje le ezen ismertett eredményeket.

33 százalékos állandó menettérti jegykedvezményt ad a MÁV

Marschall Ferenc örömmel vette tudomásul a miniszter beszámolóját. Reméli, hogy a kormány a cement, téglá és mész áránál is hasonló eredményre jut. Több felszólalás után Kenéz Béla kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy április 15-től minden ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági gőcponton 33 százalékos mérséklést tartalmazó vasúti menettérti jegyeket adnak ki.

Az értekezlet után pártvacsera volt, amelyen felszólalás nem történt.

Franciaország évi buzaszükségletének tíz százalékát Magyarországból fogja beszerezni

Budapest, március 31.
Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök a Ház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be, amely az ország törvényei közé iktatja a Franciaországgal 1925. október 15-én kötött és 1926. évi 5. t.-c.-be iktatott kereskedelmi egyezménynek, valamint az 1926. évi dec. 18-án kötött és az 1927. évi 10.

t.-c.-be iktatott pótegyezménynek, illetőleg az 1929. dec. 21-én kötött és 1930. évi 21. t.-c.-be iktatott 2. pótegyezménynek kiegészítéseként 1931. szeptember 25-én aláírt megállapodást és a hozzá tartozó jegyzékváltozatokat.

A törvényjavaslat indoklása rámutat arra, hogy a nemzetek szövet-

sége kezdeményezte genfi javaslatok nyomán a francia kormány is valamilyen formában előnyös elbánást fog nyújtani a közép- és kelet-európai államok gabonája számára, ajánlatot tesz Magyarországnak arra, hogy a buzából való évi beviteli szükségletnek 10 százalékát Magyarországból kívánja fedeztetni olyanképen, hogy

A lap ára 10 fillér

a behozott mennyiségek után a jelenleg 80 fr. frankot tevő buzavámnak legfeljebb 30 százalékgig terjedő visszatérítést adnak. Kötelező vásárlásról nincs szó, hanem csupán bizonyos befolyásról a francia kormány engedélyét igénylő buzabehozatali cégek. A különböző évek átlagos behozatali szükségletei alapján a Magyarországra jutó 10 százalékos gabonamennyiség kerek 800 ezer mészára rúgnak. Ellenszolgáltatásul a francia kormány egyes Franciaországot különösen érdeklő iparcikkek magyar vámjai tekintetében kivánt mérsékléseket, amelyek azonban nem preferenciális természetűek, hanem a legnagyobb kedvezményes elbánás alá esnek. A megállapodás, amelyet a francia kamara és a szenátus már elfogadott és amelyről Franciaországba irányuló buzakivitelünk jelentősebb fejlődését várhatjuk, egy gazdasági év tartamára szól és megújításáról majd a folyó esztendő őszének elején kell a két kormánynak tárgyalni.

A francia szenátus elfogadta a magyar-francia kereskedelmi pótegyezményt

Páris, március 31.

A szenátus ma vita nélkül elfogadta az 1929. évi december 21-iki francia-magyar kereskedelmi pótegyezmény törvényeliktatásáról szóló törvényjavaslatot, valamint elfogadta azt a törvényjavaslatot is, amely a pótegyezmény végrehajtásával kapcsolatban egyes vámtételek módosításáról rendelkezik.

Megszüntették az eljárást Rubinek István összeférhetlenségi ügyében

A Ház állandó összeférhetlenségi bizottsága Putnoky Mór elnöklésével csütörtökön ülést tartott, amelyen F. Szabó Géza előadásában a Hegyemegi Kiss Pál képviselő által Rubinek István képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügyet tárgyalta. A bizottság úgy határozott, hogy a bejelentett ügyben az eljárást megszünteti. Megállapította a bizottság, hogy a bejelentésben kifogásolt eljárás a megelőző országgyűlés ideje alatt történt s ennek folytán szűntette meg az eljárást. De a bizottság érdemben foglalkozott a tényállással és megállapította, hogy a bejelentésben idézett törvény azt mondja ki, hogy országgyűlési képviselő a kormánynál közben nem járhat olyan ügyekben, amelyek jövedelmező jogok adományozására, vagy átruházására vonatkoznak, már pedig jelen esetben a kormánynál közbenjárás egyáltalában nem történt, de nem történt jövedelmező jogok adományozását, vagy átruházását célzó eljárás sem.

HIRDETMÉNY.

A juhtartó gazdák kérelmére hozzájárultam ahhoz, hogy a juhok folyó évi április hó 1-től kezdve a Hortobágyra kihajthatók legyenek. F. évi március hó 31-től kezdve tehát bárki válthat juhra hajtócédulát, aki a számos jószágokénti 12 pengőt a számvétségénél befizeti. A Hortobágyon legeltetésre jogosultsággal bíró gazdák jogon belüli mennyiségű juhra abban az esetben is kiválthatják a hajtócédulát, ha az 1931. évi legelőbérrel tartozásban vannak.

A legelőbér tartozás azonban április hónapban feltétlenül befizetendő, mert nagy jószágra, tehát lóra, szarvasmarhára mindaddig nem ad a város hajtócédulát, míg legelőbér-tartozás rendezve nincs.

Amennyiben tehát a juhokat kihajtó gazdák a nagy jószág kihajtásának kezdő időpontjáig nem fizetnek ki legelőbér-tartozásaikat, azok behajtása iránt haladéktalanul intézkedem.

A hajtócédulát azonban csak akkor adja ki a számvétség ha a kútbér kifizetését a Gazdasági Egyesület igazolta.

Dr. Vásáry István sk. polgármester.

Kalmár Tibor

zeneszerző, a rádió-közörség kedvence zenekarával

április hó 1-től minden este az Arany Bikában énekel és muzsikál
Asztalrendelés 34-54. telefonon.

Szégyenletes botrányt rendeztek a szociáldemokraták a képviselőházban

Budapest, március 31.

A képviselőház csütörtöki ülésén Almásy László elnök bejelentette, hogy a közigazgatási bíróság a Görgey József mandátuma ellen megindult petíciós eljárásban úgy döntött, hogy Görgey József helyett Ulain Ferencet mondotta ki megválasztott képviselőnek.

Több napirendi felszólalás után Andaházi-Kasnya Béla kifogásolta, hogy a biztosításoknál a valorizációt annakidején tulajdonoson alapították meg és hogy a valorizáció csak 1935-ben és nem most következik be.

Rámutatott arra, hogy 107 képviselő és felsőházi tag visel tisztséget a biztosító társaságoknál. Kérte a pénzügyminisztert, ne engedje, hogy a biztosítási díjtételeket fel-emeljék.

Kun Béla a kedvezményes zöldhitelezés ügyében kért felvilágosítást a pénzügyminiszterrel, majd éles szavakkal kelt ki a bankok kamatpolitikája ellen. A kartellek tulkapásairól szólva hangoztatta, hogy összefogásra van szükség és menesztetni kell a parlamentből azokat, akik a kartellek szolgálatában állnak. Végül a kamatleszállítás kérdéséről beszélt. Utalt a pénzügyminiszternek azon kijelentésére, hogy utimó előtt nem lehetett gondolni a kamatláb leszállítására. Kérte a minisztert, hogy a gazdák helyzete nem érte-e már el az utimót?

Kun Bélát beszéde végén többször figyelmezteti az elnök, hogy beszéde ideje lejárt. Állandó zai közben fejezi be Kun Béla a beszédét.

A baloldalon erre kórusban kiált-

Óriási botrányt rendeznek a szociáldemokraták

Szeder Ferenc napirend előtti felszólalásában a szociáldemokrata pártszervezet megalakulása és működése elé gördített hatósági akadályokat tette szóvá a szociáldemokraták állandó közbeszólása és zajos tüntetése közepette. A csendőrök brutálításokat követtek el, amelyeket senki sem torol meg. Ekkor lépett a terembe a belügyminiszter, akit a szocialisták óriási zajjal fogadtak. A belügyminiszter helyére ment s mozdulatlanul nézett szembe a szocialistákkal.

Weltner Jakab: Hazudnak, ha azt mondják, hogy megtorolják a csendőrök eljárását. — Erre ismét ujult erővel fokozódott a zaj. Reizinger magából kikelve kiáltja a belügyminiszter felé:

— Magyar vértől piros a keze! — Briganti! — ordítják a szocialisták, miközben az elnök hosszasan csenget s több szocialista képviselőt rendreutasít. Riesinger Ferenc azonban tovább folytatja közbeszólásait a belügyminiszter felé; a jobboldalon meglepődve állanak a szocialisták kitöréseivel szemben, majd valaki ezt kiáltja feljükk:

— Ugyilátszik, megint forradalom kell nekik!

Szeder Ferenc: Alias kommunis-

ják át a jobboldal felé:

— Halljuk a programot!

Malasits Géza: Hol az öreg ur programjával? (Nagy zaj.) Az elnök hosszan csenget és rendreutasítja Malasits Gézát.

A földmivvelésügyi miniszter beszéde

Most Purgly Emil földmivvelésügyi miniszter válaszolt Kun Béla beszédére. Exportkérdésekről tájékoztatta a Házat, majd az inségbuza kérdéséről szólt ezután a miniszter.

— A Hódmezővásárhelyre küldött egy vagon inségbuza ellen kifogást emeltek. Azonnal szigorú vizsgálatot indított és ennek során megállapítást nyert, hogy a Hódmezővásárhelyre szállított vagon buzával valamelyes visszaélés történt. (Zaj a baloldalon.) Megállapítást nyert, hogy abból a vagonból, mint máskor is, mielőtt elindították a Futura mintát vet és erre a mintára felírták a vagon számát is. Felelőssége tudatában állítja, hogy a minta nem azonos azzal, ami a vagonban volt. (Nagy zaj a baloldalon.)

— A vagonban törmelék, szénport, szemetet és hasonlókat találunk. (Nagy zaj az egész Házban.) Hódmezővásárhely polgármesterét utasította, hogy vizsgálja ki ezt az ügyet, mert minden körülmények között meg akarja torolni a visszaélést.

— Nem vagyok a hallgatás embere s mindig erőlesen lépek fel ott, ahol nem látom a tisztességet. A tisztességtelenséggel szemben mindig a legerélyesebb eszközökkel járok el. (Nagy taps a Ház minden oldalán.)

táknak neveznek hennünket taknyos rendőrök! — Erre a kijelentésre uból kitor a zaj, a jobboldalról a tiltakozás vihára hangzik fel, az elnök rendreutasítja a szocialistákat, akik tüntető tapsal fogadják Szeder Ferenc szavait. Szeder Ferenc ezután több vidéki esetet olvas fel, amelyekkel a csendőrök erőszakos beavatkozásait akarja bizonyítani. Az elnök figyelmezteti Szeder Ferencet, hogy egy-két esetből kifolyólag nem lehet általánosítani. Az elnök kijelentéseire uból kitor a vihar. Reisinger Ferenc magából kikelve kiáltja: Száz és száz hasonló esetet tudunk felsorolni.

Peyer Károly: Fogat fogért, szemet szemért, ezt akarja a belügyminiszter?

A kormánypárti oldalról Erney István valamit közbeszól, amit azonban a nagy zajban nem lehet hallani.

Peyer Károly: Mit akar maga öreg paralitikus? — kiáltja Erney felé. Ezt a kijelentést nagy zajjal fogadják a kormánypárton. A vihar tetőfokra lág akkor, amikor az elnök Peyer Károlynak a mentelmi bizottság elé való utalását javasolja. A többség hozzájárult az elnök indítványához.

Ma, pénteken

tekintettel a nagy érdeklődésre, az

Urániában

is

A kadett

kisasszony

filmoperett kerül színre Dolly Haas-sal a főszerepben. Előadások kezdete: egy negyed 6, egy negyed 8, egy negyed 10 órakor.

Szombaton premier:

Lángbörtön

Peyer Károly: A Dréhr-ügyben csinájának rendet!

Reisinger Ferenc: A belügyminiszter csináján rendet és kotródjék a helyéről.

Csak lassan állott ismét helyre a rend. Szeder Ferenc folytatta beszédét és a belügyminisztert teszi felelőssé a történetekért. Szeder Ferenc beszédét a szocialisták tapsai között fejezte be.

A miniszterelnök felszólalása

Károlyi miniszterelnök terjesztette be ezután az ellenzék állandó zajongásai közben a Franciaországgal kötött második kereskedelmi pótegyezmény kiegészítéseként 1931 szeptemberében aláírt megállapodás beiképezéséről szóló törvényjavaslatot, továbbá a Németországgal való kereskedelmi és forgalmi viszonyunk rendezéséről szóló jelentést, a magyar-német kereskedelmi szerződés életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot, az álamai számvévszéknek 1931-32. évre engedélyezett hitellel szemben az 1931-32. év végén mutatkozó eltérésekről szóló jelentését és végül az ország közállapotairól szóló statisztikai jelentést. A törvényjavaslatokat és a jelentéseket kiadták az illetékes bizottságoknak.

Az elnök ezután javasolta, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartásák és annak napirendjére tűzzék ki a földbirtokrendezés befejezése végett szükséges rendelkezésekről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását, az uzsora-javaslatot, az ipartestületekről szóló javaslatot, a hitelsértésről szóló javaslatot és több kisebb jelentést.

Rövid napirendi vita után elfogadták az elnök napirendi indítványát s az ülés fél egy után ért véget.

A népszövetség elé kerül Magyarország pénzügyi helyzetének kérdése

Genf, március 31.

A népszövetség főtitkára legközelebb megküldi a népszövetség tagállamainak azt a jelentést, amelyet a népszövetség pénzügyi bizottsága legutóbbi párisi ülésén Magyarországra, Ausztriára, Bulgáriára és Görögországra pénzügyi helyzetéről dolgozott ki. A jelentésben a pénzügyi bizottság tagjai felhívják a népszövetségi tanács figyelmét az illető államok súlyos helyzetére és kifejtik, hogy sürgősen orvosolni kell az állapotokat, egyébként különböző javaslatokat terjesztenek elő az orvoslás módzataira.

— „Cserkészbolt“ egyedüli elárúsítója Debrecenben Kulcsár Imre és Fial. Cserkészeknek legjobb felszerelések, legolcsóbban. Ajándéka jogosító szelvények beválthatók.

Debrecen katolikus szervezetei a krematórium megnyitása ellen

Lelkesen ünnepelték dr. Láng Nándort kitüntetésé alkalmából Impozáns állásfoglalás a keresztény-nacionalista sajtó mellett

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Csütörtökön délután hat órakor a debreceni római katolikus hívek impozáns méretű gyűlést tartottak a Calasanzii Szent József Reálgimnázium dísztermében, amely zsűfőléssé megtele hallgatósággal. A gyűlésen résztvettek: az Urak Kongregációja, a Szent Erzsébet Nőegylet, az Urnók Kongregációja, a Szociális Misszió Társulat, a Svetits Intézet volt növendékei, a Férfiak Kongregációja, a Mária Társulat, Szent Ferenc III. rendje, a Katolikus Legényegylet, az Árpád-házi Boldog Margit Leányklub, az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Köre, az Urleányok Kongregációja, a Katolikus Otthon, a Katolikus Népszövetség Szervezet s az egyesületekben nem tömörült hívek nagy serege. Hat óra tájban már közel félezer ember szorongott a gimnáziumi díszteremben s az intézet folyosóján. A gyűlés, amelyen dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai prelátnak, prelopostplébános elnök, nagyfontosságú határozatokat hozott.

Dr. Láng Nándor egyházközségi elnök ünneplése

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó megnyitó szavaiban melegen üdvözölte dr. Láng Nándor egyetemi professzort, a debreceni róm. kath. egyházközség világi elnökét, a Kormányzó nyugalmában vonulása alkalmából legfelsőbb elismerésben részesített. Hangsúlyozta Láng Nándor érdemeit és további munkásságára Isten áldását kérte.

A gyűlés résztvevői az apostoli kormányzó szavai után percekig tartó, lelkes ünneplésben részesítettek a kiváló professzort. Ezután dr. Lindenberger János a keresztény-nacionalista sajtó fontosságáról beszélt. Erkölcsei kötelességévé tette a híveknek hogy mást, mint keresztény és nemzeti szellemben szerkesztett sajtóorganumokat, ne olvassanak. Kiemelte a katolikus szellemű Központi Sajtó Vállalat jelentőségét, majd viharos tetszéssel fogadott beszédje végén átadta a szót a gyűlés előadójának, Kovács Sándor szerkesztőnek.

Határozati javaslat a krematórium ügyében

Kovács Sándor, a „Katolikus Figyelő” szerkesztője beszéde elején ismertette a debreceni krematórium felállítását körül lezajlott eseményeket, majd az alábbi határozati javaslatot olvasta fel:

„A debreceni egyházközség hitbuzgalmi egyesületeinek együttes értekezlete őszinte köszönetét fejezi ki a KSV lapjai, az Új Nemzedék és a Nemzeti Újság, valamint az Új Lap iránt, hogy a Debrecenben felépített krematórium üzembelhelyezése ellen bátor hangú szót emelt. Használóképpen hálával gondol azokra az egyházközségekre, testületekre, egyesületekre és katolikus népszövetségi szervezetre, amelyek országszerte tiltakoztak a halotthamvasztás ellen s tiltakozásukat legilletékesebb helyekre eljuttatván, segítségükre jöttek a debreceni katolikusoknak.

A hitbuzgalmi egyesületek értekezlete a debreceni krematórium létesítése ügyében ezáltal feleslegesnek tart újabb állásfoglalást, tekint-

tettel arra, hogy a debreceni egyházközség lelkipásztora, dr. Lindenberger János prelopostplébános, apostoli kormányzó annakidején, mind az u. n. „felekezeti értekezlet”-en, mind a törvényhatósági bizottsági gyűlésen, dr. Láng Nándor egye-

temi tanár, az egyházközség világi elnöke pedig mind a kisgyűlésen, mind a közgyűlésen érthetően leszögezték a katolikus álláspontot s bejelentették tiltakozásukat a halotthamvasztó felállítását ellen.”

Április 10-én lesz a debreceni keresztény sajtónap

Kovács Sándor ezután megkapó szavakkal ecsetelte a keresztény-nacionalista sajtó kiépítésének szükségét s bejelentette, hogy a Központi Sajtóvállalat országos organumai: a „Nemzeti Újság”, „Új Nemzedék” és a „Képes Krónika” április 10-én nagyszabású sajtó-ünnepélyt rendeznek az Arany Bika-szálloda dísztermében, amelyen az ünnepi beszédet gróf Csekonics Iván magyar királyi rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, országgyűlési képviselő mondja. Az ünnepélyen közreműködnek Budapestről: dr. Tóth László, a „Nemzeti Újság” főszerkesztője és a Katolikus Irók Pázmány Egyesületének elnöke, a ragyogó tollú szépirodai és publicista, aki felolvasást tart a műsor keretében.

Lendvay István volt nemzetgyűlési képviselő, az országos hírű költő legújabb verseiből olvas fel néhányat, míg Laurisán Lajos, a M. Kir. Operaház tagja énekszámokkal működik közre.

A sajtónap alkalmából Debrecenbe érkezik dr. Baranyai Lajos kormányfőtanácsos, a KSV. vezérigazgatója, aki délben szentmisét mond és prédikálni fog a Szent Annatemplomban.

Kovács Sándor nagyszabású beszédére a jelen voltak között a sajtó-ünnepségre három és félszáz jegy elkel.

Az impozáns gyűlést, amely mindvégig lelkes hangulatban folyt le, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó zárószavai rekesztették be.

Kesztyüs Lajos tanár érdekes előadást tartott a Gazdasági Egyesületben a földbérlet szövetkezetei alakításának szükségességéről

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Dr. Kesztyüs Lajos gazdasági akadémiai tanár nagyértékű előadást tartott a Debreceni Gazdasági Egyesületben, ahol mezőgazdaságunknak a termelő és értékesítő szövetkezetek utján a külföldi biztos piacok és a belföldi fogyasztás szerint való irányításának szükségességét ismertette. E szövetkezetek uttoróinak a meghatározott gazdálkodási terv szerinti egyéni termelésen, de a közös értékesítésen alapuló szakszerű vezetés és ellenőrzés alatt álló földbérlet szövetkezetet jelölte meg. Az ilyen földbérlet szövetkezetet tartja alkalmasnak az előadó annak a földműves osztálynak számbeli gyarapítására és újabb családi kisüzemek létesítésére, amely a nemzeti és társadalmi rendnek a legbiztosabb tá-

masza. Ismertette azokat az előnyöket, amelyek a dán és német termelő és értékesítő szövetkezeteknek a fogyasztási szövetkezetekkel való kapcsolatából a kisgazdáknak jutottak. Bemutatta, hogy a múlt évben a Dunántúlon egy ilyen szövetkezet a kisgazdákat a burgonyatermelésnél milyen nagy jövedelemhez juttatta.

Ezek után a városi szikgáti gazdaság földbérlet-szövetkezetének a tervezetét ismertette Kesztyüs Lajos, amely szerint ott a jövő termelési évben október 1-től négyféle bérlet alakítható:

I. Állattenyésztő kisbérlet, a szikgát északi részén 18 tag számára. Ezek a majorban gazdálkodnak. Egy tagnak 15 kat. hold szántó és 2,5 kat. hold legelő jut. Egy tagnak szűk

séges 2 darab igás ló, 2 darab fejős tehén, 2 darab anyakoca, 2 darab hízónak való süldő, 25 darab tyúk, 1 darab szekér, eke, borona, lókapu. 1 pár lószerszám és ujig való takarmány. A tagok lefejtő tehenészetét tartanak fent egyéni termeléssel, de közös értékesítéssel. Egyéb jövedelmük süldőből, buzából, burgonyából és lóheremagból áll elő. A bérösszeg kat. holdanként 55 pengőre van előirányozva.

II. Szántóföldi kisbérlet a szikgát déli része 15 tag számára. egyenként 12—18 kat. holdas parcella és 2 kat. hold rét. A tagok csak a közös terményértékesítésben vesznek részt. Bérösszeg kat. holdanként körülbelül 40—45 pengő.

III. Törpebérlet, az Epreskert, 16 tag részére, egyenként 4,5 kat. hold. A bérösszeg kat. holdanként körülbelül 50 pengő.

IV. Kertészeti kisbérlet 5 tag részére egyenként 4,5 kat. hold. A bérösszeg kat. holdanként körülbelül 90 pengő.

A szövetkezet ügyeit a tagok összesége; a közgyűlés, a tagok közül választott igazgatóság, felügyelőbizottság s mint végrehajtó szerv az ügyvezető igazgató vagy szövetkezeti intéző intézi. A tagok üzletresz cimen a bérösszeg 10 százalékát, kat. holdanként 4—5 pengőt fizetnek évente a szövetkezet ügyviteli költségének fedezésére.

Tíz ember lelte halálát a zágrábi tűzvésznel

Zágráb, március 31.

A Dolac-téri tűzvész halálos áldozatainak száma — a jelek szerint — tízre emelkedik. A késő éjszakai órákban még mindig nem kezdheték meg a mentési munkálatokat, illetve a ronok eltakarítását, mert a rengeteg faltörmelék között még mindig tűz lappangott. Az öt agnoszkált holttesten kívüli valószínűleg még öt holttest fekszik a romok között, mert öt lakó eltűnését jelentették be. A kórházba szállított súlyos sebesültek közül többen az állapot színtén aggodalomra ad okot, úgyhogy az is lehetséges, hogy a halálos áldozatok száma még a tízet is meghaladja. Az elmúlt éjszaka két tűzörség még ott volt a katasztrófa helyszínén és fáklyafény mellett ügyeltek, nehogy a fel-felcsapó lángok a szomszédos házakra átespjanak.

Nagy érdeklődés előzi meg dr. Plósz Béla államtitkár vasárnapi előadását

Amint lapunk husvéti számában közöltük, a Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére április 3-án délelőtt 10 órakor dr. Plósz Béla h. államtitkár, a földművelésügyi minisztérium lotenyésztési főosztályának főnöke vetítettképekkel kísért szakelőadást tart „A lotenyésztés és lotenyésztés időszerű kérdéseiről” a Déri-múzeum előadó termében. A kiváló szakférfi előadását élénk érdeklődés előzi meg nemesek a helybeli gazdák részéről, hanem a környék lotenyésztői részéről is, akik közül szintén számosan készülnek az ország lotenyésztését irányító államtitkár értékes és gyakorlati tárgyú előadásának meghallgatására. A belépés díjtalan.

TRÁGYA ÁRVERÉS.

A tűzéraktanyában összegyűlemelt istállótrágya 1932. évi április hó 7-én nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Árverés a fenti napon délelőtt 10 órakor a tűzéraktany gazdasági hivatalában fog megtartatni. Bővebb felvilágosítást a fenti gazd. hivatal naponta 9—13 h-ig ad. Tűzéraktanyaparancsnokság

Ma, pénteken az Apollóban

félarú kedvezményes szelvény ellenében nézheti meg a

Dzsingiskán

szenzációs filmet és a

Hóhér fia

izgalmas filmdrámát.

<p>„DEBRECENI ÚJSÁG”</p> <p>Félarú-jegy</p> <p>váltásra jogosít.</p> <p>Egy személy részére</p> <p>APOLLO:</p> <p>április 1-i</p> <p>bármely előadásra.</p> <p>Előadások kezdete:</p> <p>5, 7 és 9 órakor</p>	<p>„DEBRECENI ÚJSÁG”</p> <p>Félarú-jegy</p> <p>váltásra jogosít.</p> <p>Egy személy részére</p> <p>APOLLO:</p> <p>április 1-i</p> <p>bármely előadásra.</p> <p>Előadások kezdete:</p> <p>5, 7 és 9 órakor</p>
---	---

Leszállítják a külföldön élő osztrák nyugdíjasok járandóságait

Wien, március 31.

A tegnapi minisztertanácsban, amely úgy határozott, hogy április 1-én felmondja július 1-re a magyar kereskedelmi szerződést, több fontos elvi döntés történt. Ilyen az is, hogy a külföldön élő osztrák nyugdíjasok járandóságát 15-20 százalékkal leszállítják, ami körülbelül egymillió siling megtakarítást jelent az állami kiadásokban. Az igazságügyminiszter előterjesztésére határozatba ment, hogy a kormány törvényjavaslatot fog benyújtani, amellyel egyelőre 1935 végéig kikapcsolja az esküdtisékek ítélkezését gyilkossági és emberölési bűnperekben. Ezeket a bűnügyeket éppen úgy, mint Németországban, bővített vegyes ítélőtanácsok fogják tárgyalni, amelyek három hivatasos és három laikus bíróból fognak állni.

Szociálisták önálló indítványa a városi közgyűlés előtt

Két szocialista városatya csütörtökön délelőtt önálló indítványt terjesztett a legközelebb tartandó városi közgyűlés elé. Az indítványban rámutatnak arra, hogy az üzemi bizottság a Világítási Vállalat üzemi költségeinek újabb redukciónál tartja szükségesnek. Az indítványozók azt javasolják, hogy ez a redukciónak ne úgy történjék, hogy a legalacsonyabb keresettel bíró munkások különösen havonta egy heti pihenőre, mert akkor ezeknek 80-100 pengős keresete 25 százalékkal csökkenne. Szerintük revízió alá kell venni azoknak az alkalmazottaknak jutalékszabályait, akiknek jövedelme a havi 300 pengőn felül van. Követik továbbá, hogy mindazokat, akiknek havi 80 pengős nyugdíjuk van, a vállalatnál becsássák el. A megokolás szerint igaz ugyan, hogy ezek nagy családdal bíró emberek, azonban nagy családjuk van azoknak is, kiknek nincs nyugdíjuk és keresetüket most havi 60-80 pengőre akarják csökkenteni.

Lopásért fogházra ítélték egy házmestert és a büntetését

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Balog János debreceni lakos a múlt évben Berger József kereskedő házában lakott, mint házmester. Az ősszel a gazdája lopás büntetése miatt feljelentést tett ellene, mert a gyanu szerint egy Lakatos Magdolna nevű nő, aki valószínűleg vadházaságban élt Baloggal, ellopta a Berger üzleti raktárjának a kulcsát s ennek a segítségével behatolt 1931 október 13-án éjszaka a raktárba és onnan Balog János Lakatos Magdolnával együtt rizses zsákokat, tornacipőket és cigarettahüvelyeket loptak el. A feljelentés után a rendőrség házkutatást tartott a vádlottaknál és megtalálták az ellopott holmikat hiánytalanul. A tegnapi főtárgyaláson mind a két vádlott beismerő vallomást tett és ennek alapján a törvényszék Balog Jánost kétheti, Lakatos Magdolnát pedig egyheti fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben mind a két vádlott, valamint a királyi ügyész is megnyugodott s így az ítélet is jogerős.

AZ ARANY BIKÁ R. T. április 1-től bevezeli a CSALÁDI

külső étkezési abbonement rendszert.

A konyhát Csáky Sándor konyhafőnök vezeti, aki nemzetközi kiállításokon többszörösen a legmagasabb érmevel lett kitüntetve megkapta az angolok legnagyobb díját, a Prix d'Honneur-t.

Étlapszerinti ebéd

(leves, sült körítéssel, v. főzelékkel, v. salátával, sült, v. főtt tésztával, v. torta, v. fagyalt, salt vagy párolt gyümölcs) P 1.50
Általunk házhöz szállítva P 1.60

Próbálja meg és meg fog győződni, hogy háztartásában komoly megtakarítást ér el.
A következő napi étlapot küldöncünk kívánságra házhöz viszi.

Szombaton lesz a MANSz. teaestélye

Április 2-án este 8 órai kezdettel tartja a MANSz. nagyszabású teaestélyét az Arany Bika-szálló dísztermében. Az előjelekből ítélve, ez az estély még a MANSz. eddigi, mindenkor fényes és nívós estélyeinél is nagyobb, fényesebb lesz. Tekintve az estély érdekében fáradozó uriaszonyok neveit és hatalmas táborát, minden jel arra enged következtetni, hogy a MANSz. asszonyai

visszavarázsolják egy pár órára a boldog emlékü békeidők estélyeit.

Az estélyre több mint 100 uriaszony vállalt háziasszonyi tisztsgét. A tea után tánc lesz, melyhez a zenét Kiss Béla teljes zenekarával szolgáltatja. Jelen lesz az estélyen városunk egész ur-társadalma. A MANSz. elnöksége mindent elkövet, fáradozik hetek óta a nagyszabású estély sikere érdekében.

Bonyolult családi bűnper a debreceni törvényszék előtt

A részvénytársasági igazgató és egy sókereskedő perlekedése hatszázötven kiló só miatt

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Mandel Jenő debreceni kereskedő, aki a múlt évben a volt Alföldi Mezőgazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója tagja volt, csalás büntetettével váltotta a debreceni királyi ügyészség, Schwarz Antal debreceni sókereskedő feljelentésére indult meg az eljárás.

Az ügynek az az előzménye, hogy Schwarz 1931-ben megszüntette az üzleti összeköttetést a részvénytársasággal, Mandelnek azonban sóra volt szüksége és Schwarz nagynehezen adott is újabb hitelt, de csak úgy, ha Mandel bianco váltót nyújt fedezetképpen, Mandel ezt meg is tette úgy, hogy a neve fölé a cég bélyegzőjét is odanyomta, holott Schwarz a leghatározottabban kijelentette, hogy a hitelt nem a cégnek, hanem Mandel-

nek, vagy a feleségének adja. 1931. június 5-én 12 szálított egy mázsa sót, majd június 27-ig összesen hat és fél mázsát. Mandel azonban a váltót egyáltalában nem igényezett rendezni és még ma sem fizette ki Schwarznak a tartozását, aki a váltót peresztette. Közben kiderült, hogy az utolsó só-szállítás után pár nappal Mandel kényszerregezési eljárás megindítását kérte maga ellen. Schwarz ekkor felháborodva feljelentést tett Mandel ellen csalás miatt.

A debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök tegnap délelőtt tárgyalta ezt az ügyet. A bonyolult bűnperben a kihallgatások nem vezettek eredményre s ezért a bíróság elnapolta a tárgyalást újabb iratok beszerzése céljából.

Egy józsai gazdálkodó baltával csaknem agyonverte Dorkó Istvánt, a guti csürhé hibbant eszű pásztorát

A debreceni törvényszék négyhónapi foházbüntetésre ítélte

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Leiter Ferenc józsai gazdálkodó súlyos testisértés vétségével vádlva került tegnap a debreceni törvényszékre a vádlottak padjára. Az volt ellene a vád, hogy a múlt év nyarán több baltacsapással csaknem agyonvert egy Dorkó István nevű disznópásztor, aki egyébként nem tökéletes eszű.

Ez a Dorkó Papp Lajos guti csürhéjében őrizte a disznókat és egyszerű — nem tudni miért — leütött egy sertést, mire a társai kijelentették, hogy most már ingyen dolgozhat addig, amíg csak le nem dolgozza a sertés árát. Ezt Dorkó annyira a szívére vette, hogy bánatában elkotródott a Gutról és elvetődött éjszaka Józsára. Itt minden különösebb célzat nélkül bekopogott Leiter Ferenc ablakán. Leiter kikiáltott,

hogy ki az? Senki sem válaszolt, erre Leiter magához vett egy baltát és kiment az udvarra. Itt még egyszer elkiáltotta magát, de ekkor sem kapott feleletet, hanem ehelyett a sötétből egy ismeretlen férfi fenyegető alakja közeledett feléje. Leiter nem ijedt meg a sötét alaktól, hanem nekiment és ötször fültövön csapta az ismeretlen éjszakai látogatót, aki hangtalanul, eszméletlenül rogyott össze. Rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett és hosszu ideig nyomta utána a kórházi ágyat.

A tegnapi főtárgyaláson dr. Jankovich Jenő tanácselnök előtt Leiter önvédelemmel érvelt. Végül is a törvényszék több tanu kihallgatása után Leiter Ferencet súlyos testi-sértés miatt jogerősen négyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

Állásvesztésre ítélték egy oláh tábornokot

Bukarest, március 31.

A hadügyminisztérium legfelsőbb fegyelmi bírósága tegnap hozott ítéletet a katonai kémiai intézet ügyében, ahol egy évvel ezelőtt nagy szabálytalanságoknak és visszaéléseknek jöttek nyomára. Lupescu tábornokot rangja megtartása mellett eltávolították a hadseregből, Radulescu őrnagyot rangvesztésre ítélték, míg Presbiterianu ezredet felmentették.

Nyolcnapi fogház falopás miatt

(A Debreceni Újság tudósítójától)

A múlt év őszén Szabadi János ebesi gazdálagény szolgálatba állott Jámber Ferenc gazdálkodóhoz. Etele a legpontosabban látta el a teendőit, később azonban gyanakodni kezdtek rá, hogy része van a tanyán történő különböző lopásokban. Végül is Jámber Ferenc feljelentette Szabadi lopás miatt azért, mert Szabadi 1931 október 13-án éjszaka feltörte Jámber Ferenc faskamarájának tetéjét és onnan öt métermázsas fát lopott el. Szabadi ellen lopás bűntette címén megindult a bünvádi eljárás s a tegnapi főtárgyaláson előadta, hogy tényleg erőszakkal hatolt be a gazdája faskamarájába, de onnan nem öt mázsa, hanem legfeljebb csak öt kiló fát vitt el. A törvényszék Szabadi Jánost lopás vétsége miatt mondotta ki bűnösnek és ezért öt 8 napi fogházbüntetésre ítélte.

Reggelig tárgyalta a francia kamara a költségvetést

Páris, március 31.

A képviselőház éjszakai ülésén a költségvetés vitáját folytatta. Második olvasásban megszavazták a külügyi, belügyi, közoktatásügyi, földművelésügyi, munkaügyi, közmunkaügyi, nyugdíj- és postaiügyi minisztériumok költségvetését, valamint a pénzügyi törvényt. Az ülés reggel hat óra tizenöt perccig tartott.

Vasuti merényletet kíséreltek meg Páris és Soissons között

Páris, március 31.

Páris és Soissons között múlt éjszaka vasuti merényletet kíséreltek meg, amelyet — szerencsére — még idejekorán meg lehetett akadályozni. Ismeretlen tettesek elvágták a jelzőkészülékek huzalait, úgy, hogy a vonatok számára nem lehetett volna jelzést, főleg pedig megállj! jelzést adni. Egy vasuti ügyelő észrevette a rongálást és idejekorán fellármázta a környező állomásokat, úgy, hogy azok megállították a forgalmat, amíg a készüléket kijavították. A vizsgálat megindult.

A THERÁPIÁBAN (Füvészkert-utca 4. szám)

uj tornatanfolyam kezdődik április elsején szaktanárnő vezetésével — Zander- és gyermek quartz torna. Külön órák, elegendő jelentkezés esetén (tisztviselő hölgyek részére) délután 6 vagy 6.30 órai kezdettel, előzetes megbeszélés szerint méltányos árakkal.

Erzsébet Királyné Szálló

Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám (a Belváros központjában)

Menü 1.60 és 2.- pengő.
Olcsó pensiórendszer!!

Szoba fűtéssel és napi 3-szori étkezéssel 7 pengő. o o o

Erzsébet placéban menü 1.60 és 1.90 P.

Szabó Pál, a magyar nép új nagy írója Debrecenben

Szombaton este a Déri múzeumban rendezendő irodalmi ünnepélyen lép fel - Az ünnepély műsora

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Már elmúlt negyven éves az egyszerű biharugrai földműves, amikor szántás-vetés közben elgondolkodott azon, „hogyan most új jelszavak alatt új lobogók bontakoznak ki a négy sarkán e megtépett világnak, eszmék, osztályok viaskodásától hangos a levegő. Tervek, alattomos csatornázások ólálkodnak az éjszakában és naponta a hazugság kalapján magának újabbnál újabb demokráciát... De róla, a faluról nincs szó sehol, sehol!” Tehát meg kell mondani: „az Istenért a falut, a magyar falut ki ne hagyjátok az építő munkából, ki ne hagyjátok, el ne sikkasztátok!” És ebben a pillanatban megszületett a magyar föld új nagy írója, Szabó Pál, akit éppen a magyar föld régi nagy írója köszöntött azokkal a szavakkal, hogy „új nagy író! küldött a falu!”

Szabó Pál április 2-án, szombaton este 6 óraok a Déri-múzeum előadótermében rendezett irodalmi ünnepélyen lép fel a debreceni közönség előtt, amely ünnepély egészen különleges alkalmat lesz az irodalmi életnek. A magyar földnek és a magyar föld igazi tömegeinek a hangja szólal meg egy nagy tehetség tolmácsolásában. Az ünnepély műsora a következő lesz: Bevezetőt mond és Szabó Pált köszönti dr. Kertész Kálmán. Műveiből felolvassza Szabó Pál író. Ady Endre paraszterseiből előad Kertész Dániel. Hortobágyi nótákat énekel ifj. cserefalvi Farkas Lajos, kíséri Fejlesztés Ferenc és zenekara. Szabó Pálról szóló tanulmányát felolvassa dr. Juhász Géza író. Erdélyi József, Illyés Gyula és Szombati-Szabó István népi verseiből előad Kertész Dániel.

Kubeliket az amerikai tőzsdekrach juttatta vagyoni romlásba

Wien, március 31.
Jan Kubelik és felesége csődönkívüli egyességéről, amelyet a kereskedelmi törvényszék már elrendelt, érdekesen nyilatkozott a világhírű hegedűművész jogtanácsosa. Elmondja, hogy Kubelik az amerikai tőzsdekrach előtt dús gazdag ember volt, vagyonának legnagyobb részét azonban elvesztette az amerikai áruhanások következtében. Cseli megszállt területi nagybirtokát kénytelen volt értékesíteni, ugyanerre a sorsra jutott abbajai gyönyörű vilája az értékes berendezéssel együtt, amelyet gróf Henckel-Donnersmarctól vásárolt.

A vörösvári 1800 holdas uradalom és a hozzátartozó ősi kastély, amely régebben gróf Erdődy-birtok

volt s amelyet a hegedűművész gróf Széchenyi Miklóstól vásárolt meg, rengeteg beruházásokat igényelt. Kubelik nem értett a gazdasághoz és vakon belement jószágigazgatóinak nagyszabású terveibe. Iparvasutat épített, üzembe helyezte a hazaltápanyákat, az a gazdasági válság következtében azok semmit sem jövedelmeztek.

Igy történt, hogy a művészt és feleségét, akik a maguk személyére alig költöttek valamit, mert a leg egyszerűbben éltek, elárastották az adósságok. Az egyesség ajánlat szerint a Kubelik-házaspár külön-külön 35 százalékos kvótát, összesen tehát 70 százalékos kint a hitelezőknek egy év leforgása alatt.

Dr. Lovassy Sándort, a magyar ornithologusok nesztorát meleg ünneplésben részesítette a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Igen előkelő közönség töltötte meg kedden este a Déri múzeum dísztermét. A Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület tartotta díszünnepélyét, amelyen az újonnan választott tiszteletbeli tag, dr. Lovassy Sándor, a Balaton-múzeum igazgatója, országos hírű zoológus és ornithologus tartotta székfoglaló előadását az Ecsedi-lápról.

A díszünnepélyt Sesztina Jenő elnök nyitotta meg, aki hangulatos beszédben ismertette az egyesület természetvédelmi munkásságát, különösen a legutolsó természetvédelmi előadást és az oly jól sikerült fecskésztet, valamint a természetismertető és megkedveltető kirándulásokat, melyeket az egyesület buzgó ügyvezető elnöke, dr. Nagy Jenő szervez és vezet. Utána az ü. v. alelnök, dr. Nagy Jenő ismertette részletesen az újonnan választott tiszteletbeli tag tudományos munkásságát, kezdve a bajai kis diák tojásgyűjtésétől végig egészen a felszázadnál hosszabb működésének egyik utolsó, de bizonyára nem a legutolsó mértföldkövéig, a „Magyarország gerinces állatai” című korszakalkotó hatalmas munkáig. Lovassy Sándor debreceni kollégiumi diák is volt.

Az alelnök végül üdvözölte az illesztés vendéget, aki most 60 év múltán visszatért ugyanoda, ahonnan anakidején mint fiatal diák elindult, azon a már akkor is magásra törő

pályán, amelyen mint a magyar madártannak a nesztor, ma az egész ország részéről a legnagyobb tiszteletben és elismerésben részesül.
Ezután következett a kitűnő tudós előadása az Ecsedi-lápról és annak madárvilágáról. Vetített képen ismertette a láp egykori fekvését, kiterjedését, keletkezését, történelmét, érdekes vízrajzi viszonyait és végül gazdag madárvilágát. Vonzó előadásából megtudtuk, hogy egykor a magyar történelemben az Ecsedi-vár nagy szerepet játszott s volt idő, amikor még a magyar Szent Koronát is ott rejtgették. Megismertük az olyan sokszor emlegetett uszólápot, lápi ordóségeket, majd azután a csodálatos gazdagságu gémtelpeket, a kanalas gémekeket, batlak, vörös- és szürkegémek fészkelő tanyáit.

A vonzó előadást, amely elejétől fogva lebilincselte a hallgatóságot, nagy tapsal honorálták a jelenvöltek, amely után Sesztina Jenő elnök köszöntö meg a kitűnő tudósak az élvezetes előadást s egyúttal a tiszteletbeli tagság jelölő művészi kiemelkedő fém domborművet nyújtott át az ünnepeltnek. A dombormű, amelyet dr. Nagy Jenő alelnök készített, az ünnepelt életéből vett motívumokra, működésének egyes szakaszaira emlékeztetnek.

Az ünnepelt meghatót köszönete után dr. Ruffly Varga Kálmán dr., gazd, akadémiai igazgató üdvözölte a kitűnő tudóst, mint a gazdasági felső

A súlyos gazdasági viszonyok folytán a Szántó Mór és Társa cég

több vidéki fióküzlete után most

a debreceni fióküzletet is megszünteti. Finom és jószabású kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat, mélyen leszállított árakban vásárolhat most a t. vevőközönség.

szakoktatás nesztorát is, akit a természet világával való foglalkozás nagy kora dacára is bámolatlan fiatal életenergiával áldott meg.

Utána vitéz Roncsik Jenő dr., a Kollégiumi Diákszövetség részéről üdvözli az egykori debreceni diákokat, aki oly szívesen tért vissza gyermekkori emlékeinek színhelyére. Az elnök bezáró szavaival ezután véget ért a bensőséges ünneplés, amely után az Angol Királynőben diszvacsoza következett az ünnepelt tiszteletére. Ez alkalommal Sesztina Jenő elnök, dr. Nagy Jenő alelnök és dr. Ecsedi István mondottak üdvözlő pohárköszöntőket, amelyre az ünnepelt meghatótan válaszolt s megköszönte a bensőséges ünneplést.

Háromszázán jelentkeztek eddig a Miskolc-debreceni társasutazásra

A retour-jegy ára 12.40 pengő helyett 3.10-be kerül

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Beszámolt a Debreceni Ujság-Hajdúföld arról, hogy a MÁV olcsó kirándulónovonatok rendszeresítését, melyeken 75 százalékos menetdíjkezdővezményt biztosítanak az utasok számára. Miskolcra az első ilyen olcsó kirándulónovonatot április 3-án, vasárnap indul Debrecenbe, s akik ezzel utaznak, amennyiben akariák, megtekinthetik a Bocskay-Attila mérközést is.

A MÁV a retour menetjegyek árát — melyben a futballmérkőzés jegye nincsen benne — 12.40 pengő helyett 3.10 pengőben állapította meg, tehát akik ezt a vonatot veszik igénybe, hogy Debrecen nevezetességeit megtekinthessék, 9.30 pengőt ta-

karítanak meg. A kirándulónovonatot természetesen csak azok vehetik igénybe, akik Debrecen akariák felkeresni, mert a vonatról utközben senki le nem szállhat. A kirándulónovonatot csak 500-as utaslétszám mellett indul. Eddig több, mint 300 utas jelentkezett, tehát bizonyosra vehető, hogy vasárnap elindul Miskolcra az első olcsó kirándulónovonatot.

Miskolcra a gyorsvonat sebességgel közlekedő vonat, melybe a legmodernebb III. osztályú kocsikat sorozzák be, vasárnap reggel 8 óra 45 perckor indul Debrecenbe, ahová 11 óra 30 perckor érkezik. Debrecenből Miskolcra 19 óra 22 perckor indul és 22 órakor érkezik meg.

A szoboszlói mélyfúrás vizének felhasználásával üvegház telepet akar létesíteni egy belga és amerikai pénzcsoport

A hajdusoboszlói mélyfúrás hasznosításával kapcsolatban újabban ismét nagyobb szabású és igen jelentékeny tervek kerültek felszínre. A legutóbbi időben egy belga és egy amerikai pénzcsoport jelentkezett azzal az ajánlattal, hogy a mélyfúrás mellett, a kut meleg vizének felhasználásával nagyobb szabású üvegháztelepet akarnak létesíteni.

A belga és amerikai pénzcsoportok a tervek és rentabilitási számítások elkészítésére Varga Márton, a főváros zuglói kertészkepző iskolájának igazgatóját kérték fel, aki ezzel a munkával már el is készült. Összesen öt üvegháztervezet, amelyeknek nagysága 969 és 2528 négyzetméter körül lenne. Ezen üvegházaknak fűtésére percnként 750 liter, 79 fokos meleg forrásvízre van szükség és a rendelkezésre álló 2400 percliter vízmennyiséggel még —20 fokos külső hideg mellett is három nagy üvegházat lehetne üzemben tartani. A viznek a melegségével évente 5320 métermáza kokszot lehetne megtakarítani. Az üvegház teljesen felszerelve négyzetméterenként 50—55 pengőbe kerülne. Ezzel szemben zöldség-hajtásból négyzetméterenként 18 pengő, virághajtásból amerikai székfűvel 20—25 pengő, rózsával 16—18 pengő évi bevételt lehetne biztosítani. Az üvegházak beruházási költsége ilyen feltételek mellett három esztendő alatt visszatérülnek.

A tárgyalások mindkét tőkecsoport között élénken folynak és lehet, hogy a legrövidebb időn belül olyan stádiumba kerülnek, hogy Haidu-

szoboszlón meg lehet építeni az üvegházakat.

A terv különben debreceni szempontból is nagy figyelmet érdemel, mert ha a város még egy másik kutat is furat, akkor annak vizével Debrecenben is be lehet rendezni egy ilyen nagyszabású virágkertészetet, amely, mint a fenti adatokból látható, igen jövedelmező s rentabilis vállalkozás.

Három évi fegyházra ítélik a kommunista Földest

Budapest, március 31.

A múlt év szeptemberében kommunista társaságot leplezett le a rendőrség, amelynek vezetője Földes Pál textilgyári igazgató volt. A törvényszék Földes Pált az állami és társadalmi rend erőszakos felborítására irányuló büntetéseért három évi fegyházra ítélte. A társaság többi tagjai közül Róna Ferenc 11 hónapi, Fink Emmát pedig hat hónapi fegyházra ítélte, ugyanezen cselekmény vétsége miatt. A tábla ma foglalkozott ez ügygel és a mai tárgyaláson helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Hírek

1932. április 1. Péntek.
Prot.: Hugó. Kath.: Hugó.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Rigyó“ Miholovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraközy“ Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas“ Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag“ Beke Barna, Ároárd tér 1.; „Nádor“ dr. Sztankay Aba, Szent Anna-utca 66.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenté 1932. március 31-én:

Időjárásunk ma is a nyugatról jövő légáramlás hatása alatt állott. Az égbolt jórészt borult volt, de tegnap este csapadék nem esett. A nap csak néha-néha, akkor is rövid időre sütött. Az elmúlt éjjel is fagymentes volt. (Hajnali hőmérséklet 3.2 fok). A nap folyamán a hőmérséklet az eddigi napokénál is erőteljesebben emelkedett és legmagasabb értéke 11.0 fok volt a legmagasabb az ideig „tavaszon“.

Holnap már enyhe lesz az időjárás és a hőmérséklet még a mainál is magasabbra fog emelkedni, de a hideg levegőnek északról megindult betérése holnaputánra már véget fog vetni a lassan bár, de megindult javulásunk.

A légnyomás dél óta erősen esik. A tenger színére redukált értéke reggel 765.8 mm., este 760.5 mm. volt. Esti hőmérséklet 8.8 fok.

Részben felhős, enyhe idő várható, élénk déli légáramlással és fagymentes éjszaka után holnap még fokozódó felmelegedéssel. A holnap déli hőmérséklet megfogja közelíteni a 15 fokot.

— **Rockefeller megvásárolta a Nagymogul.** Londonból írják: A világ egyik leghíresebb gyémántja, a Nagymogul eljutott változatos pályájának egy új állomásához. Ifj. John D. Rockefeller, a világ egyik leggazdagabb embere vette meg két millió frankért lord Harewoodtól, az angol király vejétől. 1641-ben találták egy indiai bányában ezt a hatalmas gyémántot, amelynek súlya 787 karát. Rockefeller, hír szerint, egy film-filmkészítőnek vette meg a Nagymogult. Amerikai banditakörökben nyilván már nagy felkészültséggel várják a kö érkezését.

— **Felhívás.** Értesítem az inségakció során munkaszolgálatát kötelezettsége nélkül élelmiszerezésben részesített inségakat, hogy a városi népkonyha üzemeltetését április hóra meghosszabbítottam. Felhívom mindazon segélyezetteket, akik a konyhai ellátásra igényt tartanak, hogy a népkonyha-jegyük átvétele végett személyazonosságukat igazoló lakásbejelentő lappal a népjóléti hivatalnál április hó 1. és 2. napjain a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. Dr. Vásáry István polgármester.

— **Nagysikerűnek ígérkezik a KIE műsoros-estje.** Vasárnap este 7 órakor a KIE tagjai nagysikerűnek ígérkező műsoros-estélyt tartanak. Az előkészületek lázasan folynak s mindenkinek meg van győződve, hogy a nagysikerűnek ígérkező jelzőt nem alaptalanul használja a rendezőség, mert ha az eddig elért eredményeket nézzük, az is elég annak bizonyítására. A szereplők közül megemlítjük Vajda Jucit, Kertész Dánielt, Neubauer Károlyt és sok másokat. Ez este minden érdeklődő KIE tagot szeretettel hív meg a rendezőség. Belépődíj nincs.

TESTEDZE'S

A „Bocskay“ csapata lelkesen készül a vasárnapi Attila-meccsre

A Bocskay erős munkával készül fel vasárnapi bajnoki mérkőzésére, melyen nagy riválisa, az Attila ellen küzd majd a fontos két ponton felül a hegemonia megtartásáért is.

A kék-sárga csapat a héten két kondíciótrenínget is tartott, csütörtökön délután pedig rendes partnerével, a DVSC csapatával kétkapus edzőjátékon vett részt. A tréningmérkőzésen, amelynek nagy közönsége volt, a Bocskay a balfedezet posztján Mertinnel, a balhátvéd helyén Sipossal és a kapuban Budajjal állott fel, egyébként pedig a standardjátékosokkal. Fehér és Remmer Budapesten treníroztak, Keviczkyt pedig hivatali elfoglaltsága akadályozta a csütörtöki edzésen való részvételben. A Bocskay csapata igen jó benyomást keltett, frissen, nagy kedvvel mozgott s különösen a csatársor mutatott teljesen megnyugtató formát. A támadó kvintett nemcsak stílusos, de határozott munkát végzett s nagy játékedvére vall az a hét gól, amit a DVSC-nek egy fél időn keresztül Farkas által védett kapujában elhelyezett. A fedezetsor is biztató játékot mutatott úgy a támadásban, mint a védekezésben s a közvetlen védelem is jól végzte kevés munkáját. A végeredmény 9:0 volt.

A vasárnapi mérkőzésre tehát a csapat teljes felkészültséggel áll ki s a játékosok hangulata kitünő s biztos győzelmi reménnyel startolnak a régi és mindenkor veszélyes ellenfél szemében.

Az Attila is erősen készül a vasárnapi találkozásra, annál is inkább, mert csapata körül nincs minden rendben. Kitünő kapusa, Szemző ugyanis megbetegedett, hír szerint azonban betegségében nagy része van azoknak a követeléseknek, amelyekkel egyesületével szemben fellépett s amelyeket egyelőre nem hajlandók teljesíteni. Ha az ellentéteket nem sikerülne elsimítani, akkor az Attila kapuját valószínűleg Szulik, a Pécs-Baranya, Ujpest és III. ker. volt kapusa fogja védeni Debrecenben. Beteg Bán is, tehát az ő játéka szintén bizonytalan, úgy, hogy az Attila előreláthatólag Csere, Rudas, Nemes, Magyar, Sziklay felállítású csatársorral játszik vasárnap.

A miskolci különvonatra tömegesen jelentkeznek, úgy, hogy az elindulása bizonyosra vehető. A különvonat délután 11 óra 30 perckor érkezik Debrecenbe s innen 19 óra 22 perckor indul vissza. Természetesen a debreceni közönség érdeklődése nem kisebb a miskolciénál, az elvétel a

— **Árverés.** Dr. Hódy Béla és dr. Böszörményi Béla ügyvédek által képviselt Angol—Magyar Bank javára 262 pengő 21 fillér és tár. crejője árvereztek 1932. április 13-án délután fél 12 órakor Debrecenben. Hatvan-utca 21. számú házban 1250.— pengőre becsült butorokat, zongorát, satöbbit. Birósági végrehajtó.

— **Lopási esetek.** Bosznay Istvánné Diófa-utca 8. szám alatti pajtájából ismeretlen tettesek szerszámokat loptak el. — Pusztay Lajos péksegédnek a Tégláskertben kerékpárját emelték el. — Özv. Sziklay Lászlóné Poroszlai-utcai lakos kertjéből karókat vettek el. — Szabó András Szigligeti-u. 14. szám alatti lakostól 8 tyukot és két kacsát elloptak. A rendőrség valamennyi esetben bevezette a nyomozást.

MÁV menetjegyirodánál máris megindult s vasárnap előreláthatólag rekordszámú közönség élvezi a vidék derbijeit a Diószegi-utcai pályán.

Heti futball műsor

Nagyérdekességgel részletes műsort alább adjuk:

I. profilliga bajnokság:

Debrecen: Bocskay—Attila.

Budapest:

Hungária—III. ker.

Vasas—Ferencváros.

Kispest—Sabaria.

Budaj „11“—Ujpest.

Kaposvár: Somogy—Nemzeti.

II. profi liga:

Megyer—Pécsbaranya.

Soroksár—Terézváros.

Maglód—Szeged.

Vác FC—ETC FC.

Bak FC—Turul.

Amatőr bajnokság:

Debreceni alosztály:

Püspökladány: P MÁV—DVSC.

Debrecen:

DEAC—DVSE.

DTE—DKASE.

Székgyár—K. MOVE.

Szabolcsi alosztály:

Nyiregyháza:

NyTVE—NyKISE.

NyVSC—MTSE.

Az egyetem mezei futó bajnoki versenye

Április 3-án délelőtt 11 órai kezdettel lesz az egyetemi sporttelepen és annak környékén kb 5 km. távolságon egyének és karok közötti három csapatok részére. Nevezni a helyszínen lehet, egy-egy kar több csapatot is indíthat, Nevezési díj nincs. Díjazásul az egyetem 1931—32. tanévi mezei futóbajnoka, illetve csapatbajnoka cím s vésett aranyozott, aranyozott, ezüstözött és bronzérmek szolgálnak. A versenyen egyetemünknek az 1931—32. tanév bármelyik félévére beiratkozott hallgatói közül csak azok indulhatnak, akik a DEAC-ban versenyeznek, vagy ott óhajtanak versenyezni.

A reáliskola mezei futó bajnoki versenye

az intézeti „Turul“ sportkör rendezésében vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel az egyetemi mezei futó bajnoki verseny előtt lesz megtartva az egyetemi sporttelepen és annak környékén kb. 3 km. távolságon egyének és osztályok közötti három csapatok részére. Nevezni a helyszínen lehet; egy-egy osztály több csapatot is indíthat. Nevezési díj nincs.

— **A Katolikus Népszövetség** helyi csoportja április 3-án délelőtt 11 órakor folytatja sorozatos előadását a Varga-utcai iskola termében. Szilliczei Várady Gyula író, ny. plébános folytatja hitvédelmi előadását, amelyre a tagokat és az ügy barátait minden külön értesítés nélkül meghívja a vezetőség.

— **Kérélem a közönséghez.** Egy debreceni szegény özvegyasszony, akinek férja a világháborúban szerzett betegsége következtében meghalt, hét gyermekével a legnagyobb nélkülözések között él. Legkisebb gyermeke egy éves és két hónapos, míg a legnagyobb tizenhárom éves. Kérjük a jólelkű adakozókat, hogy akár pénzbeli, akár természetbeni adományukat juttassák el a „Debreceni Újság—Hajdúföld“ kiadói hivatalába, mely azt továbbítani fogja.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Oláh Gábor egyeteml kertész, fiu Lajos, Nádasdi Gábor bérlő, fiu Gábor, Varga Imre fm., fiu István. Lakatos József lakatos s. fiu, József és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: özv. Súlyom Istvánné Major Zsuzsánna ref. 59 éves, Vámospércs. Szabó János ref. 19 éves, Bujdosó-u. 50. özv. Nagy Istvánné Laboncz Erzsébet ref. 71 éves, Hid-u. 8. Dörgö Juliánna ref. 14 napos, Fúvaros-u. 21. Nagy Gyula ref. 2 éves, Bibic-u. 2. Tomasovszki Károly ág. ev. 71 éves, Salétrom-u. 1. Feldmann Jónásné Grünberger Ilona izr. 75 éves, József kir. hg-u. 15. Frigor Máté r. kath. 80 éves, Erzsébet-u. 99. Némethi Gáborné Antal Zsuzsánna ref. 78 éves, Salétrom-u. 1. Kázmér Sándor r. kath. 71 éves, Kishegyesi-ut 40. Bereczki Julia ref. 18 éves, Vilmos császár-ut 4. Özv. Sarkadi Istvánné Burai Mária ref. 70 éves, Teleki-u. 49. Nagy István ref. 2 hó, Ujföld 1. Papp Lajos ref. 15 hó, Eprekert-u. 23.

— **Hibaigazítás.** A „Debreceni Újság—Hajdúföld“ csütörtöki száma beszámolt több öngyilkossági esetről, amelyek a város területén történtek. Az áldozatok névsorába fatális névcsere folytán becsuszott Varga Géza Bujdosó-utca 50. szám alatti kádármester neve is. A sajnálatos tévedés kapcsán megállapítjuk, hogy a közfisztelethez álló, kiváló kádármester, aki nagy szakképzettsége, lelkes magyarsága és puritán jelleme révén városszerte őszinte tiszteletben áll, nem követett el öngyilkosságot s a neve véletlenül került a híradásba.

— **Cserkészszázlő-avatás a Nyilas-telepen.** Már többször számot adtunk arról, hogy a KIE milyen hatalmas munkát végez az iskolán kívüli ifjúság nevelése által. Ennek az egész városra kiterjedő munkának a serdülő csoportja, a 231. sz. Méliusz cserkészcsapat, amelynek egyik raja igen szép és eredményes munkát végez a Nyilas-telep ifjúsága között, — vasárnap délután 4 órai kezdettel a nyilastelepi református iskola termében szép ünnepély keretében tartja zászló-avatási ünnepélyét. Műsora a következő: 1. Rajinduló. Eneki a II. Rákóczy Ferenc raj. 2. Megnyitó beszéd. Mondja: Uray Sándor ref. lelkész, a csapat szervezőbizottságának elnöke. 3. A raj- és két örsi zászló átadása. Átadják: Kovács Teri leánykörti titkár, Keresztlessy Ilona I. cserk. családvezető és Bihari Rózi tündérke csapatvezető, a zászló készítői és adományozói. 4. A zászlókat megáldja dr. Ballázár Dezső, a tiszántúli református egyházkerület püspöke. 5. Radványi Kálmán; Cserkész-zászló avatásra. Szaválja: Szekeres Mátyas őrsvezető. 6. Sik Sándor; Megyeri hitvallás. Szaválja: Szekeres Mátyas őrsvezető. 7. Nemzetközi nagytáborozás Budapesten 1933-ban. Rövid ismertetést mond: Arany Béla, a IX. cserk. kerület főtitkára. 8. Cserkészdalok. Eneki; a raj. 9. Vig monológ. Előadja: Szabó Jenő segédőrsvezető. 10. Hadifogoly. Cserkészszindarab 2 felvonásban. Irta: Radványi Kálmán. 11. Dialog. Előadják: Kaszás István és Szabó Jenő. 12. Zárszó.

— **Megkerült egy télikabát.** A „Debreceni Újság—Hajdúföld“ legutóbb beszámolt arról a nem mindennapi esetről, amely Zomborszky János nyiregyházi kocsmáros télikabátjával történt a debreceni Csapó-utcan. Zomborszky az egyik Csapó-utcai vendéglőben borozgatott s amikor távozni akart, a vendéglő előtt egy ismeretlen emberrel szóba ereszkedett. Hogy-hogy nem, a fővevény rávette Zomborszkyt, hogy rövid időre cseréljék ki a kabátjukat. Így történt, hogy Zomborszky drága-prémes bundája nyomtalanul eltűnt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított és a bundát tegnap sikerült is meglesni. Kiderült, hogy egy elmebeteg vitte magával, akit beszámoltak a nagykövetség elmeorvosintézetbe.

A debreceni moziérdekeltség megállapodást akar létesíteni Kardoss Gézával, hogy a színházban is rendezzenek mozielőadásokat
Ha létre jön az egyezés, csökkeni fog a városi szubvenció

(A Debreceni Újság tudósítójától)
 Debrecen város közművelődési bizottságának színházi albizottsága egyeztetésen már foglalkozott Kruppka Andrással, a debreceni moziérdekeltség igazgatójával, az ajánlat szerinti ha a debreceni mozgófényképszínházak és a Csokonai-színház között bizonyos megállapodásokat, vagy fuziót lehetne létesíteni és a város megengedné, hogy a meglévő engedélyek közül egy mozi-engedéllyel időnként a Csokonai-színházban tartanak előadásokat, a várost meg lehetne kímélni a színháznak eddig adott, illetőleg jövőre tervezett szubvenció megadásától.

Az előzetes értekezleten a színházi albizottság azt ajánlotta Kardoss Gézával és Kruppka Andrással, hogy előbb egymás között folytassanak tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások azonban nem igen vezettek eredményre és ilyen előzmények után csütörtökön délelőtt ismét a színházi albizottság elé került az ügy.

A színházi albizottság ez alkalommal dr. Vásáry István polgármester előnközte alatt tartott ülést. A város részéről dr. Miszti Károly főügyész és dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok, a bizottság tagjai közül vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály és dr. Boldisár Kálmán vettek részt a tárgyaláson, melyen megjelent még Kardoss Géza és Kruppka András, valamint a Csokonai-színház ügyésze, dr. Fényes János.

Az ülés megnyitása után dr. Kupinszky Sándor tanácsnok ismertette a moziérdekeltség beadványát, majd dr. Vásáry István polgármester felvetette azt a kérdést, hogy tulajdonképpen kívül kössön a város szerződést a színház bérletére, Kardoss Géza azután a moziérdekeltséggel tárgyalásokat folytathat és megegyezést köthet a színházban tartandó mozielőadásokra, amelyekre a polgármester meg fogja adni az engedélyt. Ha ez a megállapodás létrejön, akkor a színháznak a várostól kapott készpénzszubvencióját — mely most évi 12.000 pengőben van előirányozva, — legalább felével csökkentik. Ha a mozielőadások miatt a fűtés és világítás költsége több lenne, mint az előző években, úgy ezeket a kiadásokat a város nem vállalja. Ugyanígy a szerződő feleknek meg kell fizetni azt a tulajkiadást is, amely esetleg a tűzbiztosítási díjak emelkedése miatt áll elő.

Szó volt ezzel kapcsolatban a színháznak, illetőleg a moziknak is megadandó vigalmiadóatálányról. — Erre vonatkozólag úgy döntöttek, hogy javasolni fogják az átalány megadását s az átalány összegét az utolsó három esztendő alatt befolyt vigalmiadó összegének középarányosában állapítják meg.

Mint a fentiekből is látható, a színházban tartandó mozielőadások ügye még eléggé kezdeti stádiumban van, azonban remény lehet arra, — hogy mindkét kulturintézmény érdekeit sikerül összeegyeztetni és a jövőre nézve kiküszöbölni azt a versenyt, amely a színház és a mozik között folyik.

HETI MŰSOR:

Április 1-én, pénteken este 8 órakor C (27) bérletben. Bemutató! A törvény nevében. Társadalmi és bűnügyi dráma.

Április 2-án, szombaton délután 3 órakor a legolcsóbb zóna helyárakkal: Maya, operett. Este 8 órakor kivételesen C (28) bérletben Ferenczy Marianne vendégfelléptével, rendes helyárakkal: Harapós férj, operett.

Április 3-án, vasárnap délután 3 órakor, vasárnap délutáni bérletben Ferenczy Marianne vendégfelléptével, a rendes vasárnap délutáni olcsó helyárakkal: Tatárjárás, operett. Délután 6 órakor vasárnap délutáni olcsó helyárakkal, Kardoss Géza felléptével: A torockói menyasszony, vígjáték. Este fél 9 órakor, vasárnap délutáni olcsó helyárakkal: Fehér ló, operett.

A Csokonai színház jelentése

Mi pénteken este 8 órakor: Bemutató! Itt először! A Belvárosi Színház nagyszerű ujdonsága:

A törvény nevében

Főszereplők: Halassy Mariska, K. Tóth Erzs, Apor Klári, Kemény L., Cselle L., Szabó I., Laczko J., Várady Pál, Kormos F., Bányász I.

Hét nap,

Szombaton délután 3 órakor a legolcsóbb zóna helyárakkal:

Maya

operett.

Április 2-től 5-ig

FERENCZY MARIANNE

a Bethlen-téri Színpad primadonnájának vendégjátékai!

A leszállított rendes helyárakkal! Szombaton este 8 órakor:

Harapós férj

operettben.

Vasárnap délután 3 órakor:

Tatárjárás

operettben.

Hétfőn és kedden este 8 órakor:

Alvinczy hárszók

operettben.

Vasárnap délután 6 órakor, vasárnap délutáni helyárakkal

Kardoss Géza felléptével: A torockói menyasszony.

Vasárnap este fél 9 órakor és hétfőn délután 3 órakor: mindkét előadás a vasárnap délutáni olcsó helyárakkal:

Fehér ló

Április 6-tól 10-ig:

a világhírű Kassner varázsló és artiszta művész társulata.

A kadettkisasszony

(Bemutató a Víg-színházban)

Néhány hónappal ezelőtt a világsajtó meglehetősen sokat foglalkozott azzal a hihetetlennek látszó esettel, hogy a wien-neustadti katonai akadémián három esztendő telt el egy Scanagatti nevű olasz grófnő és csak közvetlenül a tiszti kinevezések előtt fedezték fel, hogy az egyébként kitűnő növendék — nő. Hogy milyen uton-módon került Scanagatti grófnő a katonai akadémiára és hogyan került esztendőközön keresztül megőriznie az inkognitóját, a mai napig sem derült ki. A kadettkisasszony rendezőit mindez azonban egy cseppet sem gátolta abban, hogy rendkívül érdekes, fordulatos cselekményű és happy end-del végződő filmet csináljanak Scanagatti grófnő romantikus történetéből. A film sikerült és már tegnap este két telt házat vonzott a Víg-színházba.

A kadettkisasszony kísérő műsora Magyar Hangos Híradó legújabb filmreportjának kitűnően összeválogatott képeiből áll.

Mozik műsora

Péntek, április 1.

VIG-SZÍNHÁZ 5-7 és 9 ó	Kadettkisasszony, Fsz. Dolly Haasz, Halmay T. és G. Fröhlich.
FRANZIA 1/4 6, 1/4 8, 1/4 10 óra	Kadettkisasszony, Fsz. Dolly Haasz, Halmay T. és G. Fröhlich.
APOLLÓ 7 és 9 óra	Dzsingis khán. Injikin főszereplésével. Hóhér fia, dráma.

A budapesti rádió pénteki műsora: 9.15: A m. kir. 1. honvédelmi vezér zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eug. Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamhírek. 4: „Vigyázz, ha jön a vonat.“ Mitterspacher Gusztáv előadása 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés, hírek. 5: Magyar nóták. Előadja: Zsögön Lenke Toll Árpád és cigányzenekarának kíséretével. 6: „Gyermekmentés.“ Révész Béla előadása. 6.30: Táncczene, Gramofonhangverseny. 7.15: A rádió kül-

ügyi negyedőrája. 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenye a m. kir. Operaházból. Karnagy: Dohnányi Ernő dr. Közreműködik: Ráthy Anna, Székelyhidy Ferenc dr., Kálmán Oszkár és a Palestrina-kórus. A hangverseny után 9.45: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: a Royal-szálló zenekarának hangversenye. Budapest II. 6.30-tól éjfélig azonos Budapest I. műsorával.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsde:

Csütörtökön a jobb külföldi jelentésekre úgy a határidőüzletben, mint a készáruüzletben szilárdan indult az üzlet, a főzsidő második felében azonban már gyengült az iránymozgás, mivel az árukiadást jelentősebb a gyér érdeklődés hatását ellensúlyozta és a tegnapi zárlat árfolyamait maradt a buza. A forgalom nem volt nagyarányú, összesen csak 23 vagon eladását jelentették be. A rozszület egész jelentéktelen, az iránymozgás azonban kissé javult, ami 5 filléres áremelkedésben jutott kifejezésre.

A takarmánypiacon csendes üzlet mellett általában tartott az iránymozgás és az árpa és zab ára változatlan maradt, a tengeri azonban mintegy tíz vagonra rugó forgalom mellett 5-10 fillérral olcsóbbodott. A határidőüzletben a buza a megnyitást után átlag tíz fillérral magasabb árfolyamon cserélt gazdát, ez az árnyereség azonban zárlatig elveszett, úgy, hogy a májusi buza 1, a júniusi buza pedig 8 fillérral alacsonyabban zárult, mint tegnap. A májusi rozs ára változatlan maradt, a májusi tengeri azonban megszilárdult és 12 fillér nyereséggel zárult. A magpiac üzletlen, a lisztárak nem változtak.

Készáruüzlet: Buza: tisztai 77 kg. 13.15-14.05, 78 kg. 13.30-14.20, 79 kg. 13.45-14.35, 80 kg. 13.55-14.45, felsőtiszai, jászszági, dunántúli 77 kg. 12.70-85, 78 kg. 12.85-13.05, 79 kg. 13.00-20, 80 kg. 13.10-35, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12.80-13.10, 78 kg. 12.95-13.25, 79 kg. 13.10-13.40, 80 kg. 13.20-35.

A különleges (80 kg.) tisztai buza 15.00-75 pengő.

Rozs: pestvidéki 15.25-35, egyéb rozs 15.25-40, takarmány árpa I. 17.00-50, takarmány árpa II. 16.25-75, felvidéki sörárpa 18.00-20.00, egyéb sörárpa 17.50-18.25, zab I. 22.25-75, zab II. 21.50-75, tisztántúli tengeri 16.15-25, egyéb tengeri 16.15-25, korpa 14.00-20.

APIRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 ezrig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Független Újságban elenik meg.

Levelzés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetés csak a díj előzetes lefizetése mellett közzölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetést ügyekben felvilágosítást a 21-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Állást kereső nők

Egy komoly, intelligens leány gyermek mellé menne, vidékre is, háztartásban is segít. Levelet a kiadóba „Szorgalmas“ jellegre 1607

Betűitendő állás nőknek

Tisztesleges jó leányt mindeneknek felvesz kiscsalád. Zöldfa-utca 14a. 1636

Mindenes főzőnő, ki a szobalányi teendőkhöz jár, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Veréb-utca 2., II-1. 152

Bejáró
 takarítónőt, ki szobalány volt, hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Cim a kiadóban. 130

Ügyes
 tanuló lányokat felveszek. Szabó Kata női divatterme, Ferenc József-ut 63., I. em. 127

Mindenes
 szobalányt — csakis hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Cim a kiadóban. 128

Mindenes
bejáró leány jobb bizonyítványokkal felvétetik. Miklós-utca 3. 134

Elárúsítónő
1000 pengővel alkalmazást kaphat. Cím a kiadóban. 1626

Mindenes
bejárónőt felveszek. Hátulsó lakás, Teleki-utca 29. 1628

Bejárónő
fiatal, jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Geai Istvánne Zöldfa 2. 1631

Gép.
és gyorsíró, kezdő gyakorlatu kisasszonyt azonnali belépésre felvesz: Huray Irógépüzeme, Werbőszy 2. 1629

Fiatal
leány bejárónőnek felvétetik. Darabos-utca 29. sz. B

Betöltendő állás férfiaknak

Igazolvánnyal
rendelkező lapárusokat fix és jutalékkal felvesz a Debreceni Újság kiadóhivatala, Kossuth-utca 3. szám.

Frontharcosok!
Szép keresetre tehetnek szert, beválás esetén fix javadalmaszást, a Frontharcos szövetséggel szoros összeköttetésben álló biztosító intézetnél. Naponta 8—11-ig. Hatvan-utca 11. 1558

Ezerötszáz
pengővel jóforgalmu üzletvezetőt keres. — Cím a kiadóban. 1627

Vicsházmeszter
15-re felvétetik. Gyermektelen házaspár, — csak suszter lehet. — Arany János 2. ház-mesternél. 135

Irodába
szép fizetéssel azonnal beléphet intelligens férfi vagy nő 1—2 ezer pengővel. Cím a főkiadóban. 1630

Butorozott szoba

BUTOROZOTT
udvari kúszoba azonnal kiadó. Ispótlay-utca 13. szám. 1288-a

Butorozott
utcai szoba központban kiadó. Hüvelyes 6. szám. 1612

Csinosan
butorozott különbejáratu szoba, esetleg ellátással kiadó. Kóser ebédkoszt kapható. Arany János-u. 39. udvarban. 126

Olesó,
csinos butorozott szoba kiadó, Szent Anna 35. szám. 89

Utcai
nagyon csinos, szépen butorozott, kapualatti feljáratu szoba és egy udvari, üresen, kiadó. Lorántffy 42. 1623

Butorozott
szoba tiszta, csendes, udvari, kiadó. Bethlen-utca 57. 1634

Kiadó lakás

Pince szoba
konyha kiadó. Czegléd-utca 14. 1377

Kis
szőlő gyümölcsösemel lakással bérbeadom. — Villany, rádió bevezetve. Andrassy-ut 19. 1500

Utcai
lakás, 4 szoba, mellékkel kiadó szép udvarban május 1-re. Kigyó utca 36. 1617

Földszinti
öt szobás utcai urilakás azonnalra vagy későbbre kiadó. — Arany János 20. 4

Péterfia 61.
szám 2 szoba, fürdőszoba, konyha azonnal kiadó. 1633

Kiadó
kétszobás, előszobás, mellékkel ház kerttel. Gróf Vécsey-utca 40. Érdeklődni 42. alatt. 1603

Kiadó
május 1-re családi ház bérlő a házban egyedül lakhatik. Csillag-utca 82. sz. 1682-a

5 szobás
lakás teljes komforttal május 1-re kiadó. Piac-u. 22—24. II. em. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1026

Több
2 szobás lakás kiadó. (Király-u.) Rákosi Jenő-utca 5. 1305

1200 pengőért
központi fűtéssel I. emeleten 3 helyiségből álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó. Érdeklődni Ferenc József-ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482-A

2200 pengőért
központi fűtéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás, ingyen lifthasználattal, kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedésben. 482A

Pincekonyhával
3 szobás utcai lakás május 1-re kiadó. — Miklós-utca 17. 133

4 szobás
konfortos lakás Piac-utca 22—24 augusztus 1-re kiadó. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1114

Kiadó
udvari 2 szobás, előszobás, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül. Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S. I.

4 szobás
modern lakás Jókai-utca 9-c. alatt azonnal kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1321

Két hámszobás
utcai másodemeleti lakás minden mellékkel, modern, — parkettes, fürdőszobás május elsejére kiadó. Értekezni ugyanott a házfelügyelővel, Simonffy-utca 13. alatt. 55

Kiadó
egy szoba, konyha, spájz mellékkel kiadó. Török Bálint-utca 25. 1632

Utcai
kétszoba, előszoba, mellékkel májusra kiadó. Teleki 14. 1625

Kiadó
egy 3 szobás, előszobás, fürdőszobás, komfortos lakás mellékkel, május 1-re. Magoss György-tér 29. 1583

Kétszobás
lakás májusra egyre kiadó. Bethlen-u. 54. kd

Kiadók
gyönyörű lakások Péterfia 48. Ugyanott garage, raktárhelyiségek. 1521

Kiadó
május 1-re 6 vagy 4 szobás, modern, komfortos lakás és egy nagy irodahelyiség. — Ferenc József-ut 70. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél d. e. 10—12. u. d. u. 3—5-ig. 787

Ajánlat

Rhode
Island Red fajtisza tojás eladó. Hüvelyes-utca 7. 1410

Tessék meggyőződni,
hogy Kun József elismert uriszabó műhelyében legolcsóbb fazonárak vannak érvényben. Piac-utca 44. Tanulót felveszek, udvarban. 1384

Női kalapok,
legdivatosabb már 3.50-től. Schimmernénál. Piac-utca 2. 284

Veszek
aranyat, ezüstöt, ékszert, zálogcédulát — legmagasabb árrban. Braun Adolf, Hatvan-utca 6. 282

Jó,
olesó munkát Glatstein kárpitosüzem készít. Püspöki palota — udvarban. 240

Bridge
leckét adok, perfekt játékosokat szívesen látok. Városháza trafik, Piac-utca. 1277

Háztulajdonos
urak hecses figyelmébe! Házfelügyelőnek, házmesternek ajánlkozok abszolút megbízható, kitűnő bizonyítványokkal, elsőrangú referenciákkal, nagyobb bérpalotának évekig volt felügyelője, villany, vízvezeték, gőzfűtéshez. lifthez értő. Címem a kiadóhivatalban. 131

Üzlet, műhely, raktár

Szent Anna 5.
üzlethelyiség kiadó. — Batthány 14., ügyvédi irodában. 767

Kossuth-utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kiadó
a Debreceni Újság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth-utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923-A

Kereslet

Buzaljal,
repealjal, köleskeveréket úgy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apafi-utca 20. 152 A

Keresek
megvételre szoba konyhás lakást 2400 készpénzért. Ajánlatokat kiadóba. 1276

Modern
típusu, használt írógépet megvételre keresek. Klein Ernő, Erzsébet-utca 25. 125

Akáccsemetét
1500 darabot vennék. Kocsák József, Bethlen-utca 5. 1624

Ne tévessze szem elől, hogy
a próhirtetése
2 reggeli lapban
a Debreceni Újság—Hajdúföld
és
Debreceni Független Újságban
jelenik meg,
ha azt
Kossuth-u. 3 sz.
alatt a dia fel.
Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármije eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését
KOSSUTH-UTCA 3. SZAM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágosítást telefonon a 21-41 szám ad.

Könyvterjesztéshez
nagy ismerettségrel rendelkező bevezetett ügyönkök kerestetnek. Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges. gyakorlat nélküli egyekkel nem tárgyalunk. Értekezni lehet délután 3—4 óra között Debreceni Újság szerkesztőségében. József kir. herceg-utca 16. szám. A

Elelmiszer, ital

Ujlétai,
sajáttermésű jó bor literje 44 fillér. Zöldfa-utca 14-a. 1635

Birtok bérlet

Az Ondódon
5 hold föld kiadó. Érdeklődni — Magoss György-tér 29. sz. 1582

Hangszer

Zongora,
használt, Hevesi gyártmányu. olesón eladó. Értekezés Bankó fő-ügyésznél. Vármegyeháza. 1621

Eladó állatok

Tiszta
faj bécsi kék nyul eladó. Lorántffy 32. 1608

Eladó ház

Eladó
sarokház üzletekkel, jövödelmező, kiváló helyen és udvari lakás kerttel öröklakásnak. Dr. Ungár, Rákosi Jenő-utca 2. 1519

Adómentes
új ház 3 szobás lakással, 300 öf kerttel eladó. Jósika-u. 7. 299

Batthány-utca 14.
számú ház ugyanottani ügyvédi irodában eladó. 1332

Eladó
elsőrendű palota, prima befektetés. Dr. Górove ügyvédiroda. — Ferenc József-ut 81. 1520

Eladó föld

Kinesesen
Huszár Gál-utca 5. 840 négyzetméter házastelek eladó. Kitűnő tőkebefektetés, gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. 159f

Andrassy-ut 18.
alatt 380 négyzögöl szőlő, 1 szoba, konyhás lakással 4000 P-ért eladó. Cím a kiadóban. 1590

Butorok

Egy
konzul tükör olesón eladó. Ótmalom 1. 5. ajtó. 67

Különléle

2 istálló,
garázs, pinceszoba kiadó. Cékla eladó. — Miklós-u. 35. 129

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felelős kiadó:
dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató.
Művezető:
FRISS SÁNDOR.